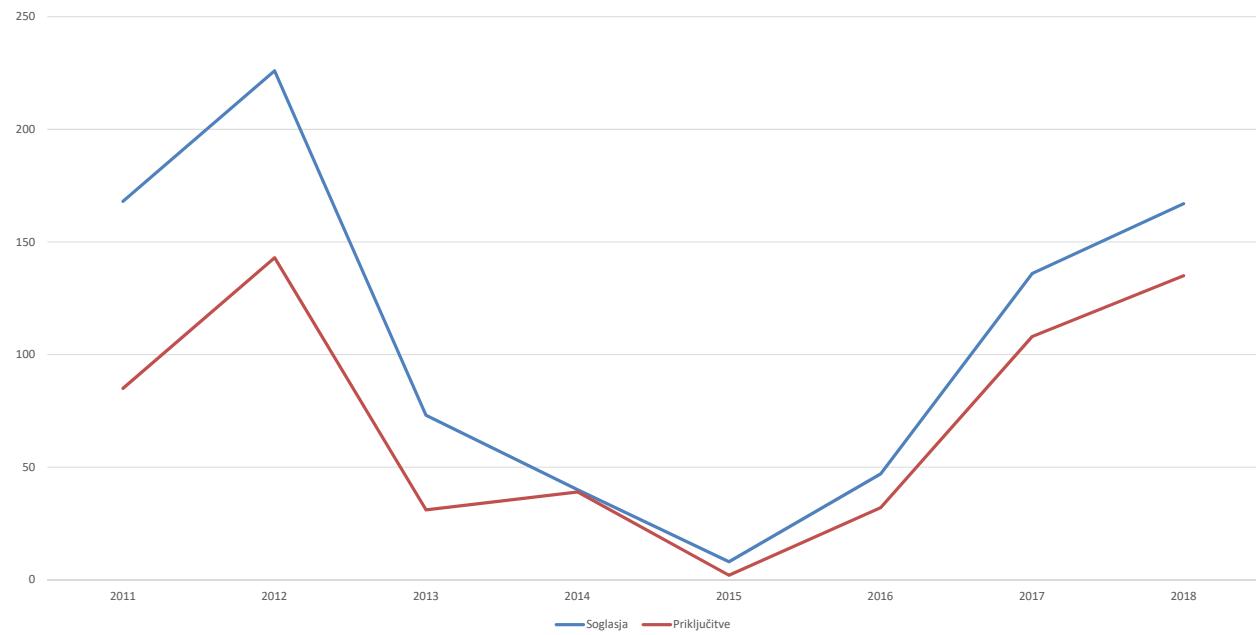

Uporaba naprednih distribucijskih tehnoloških sistemov v razvojno raziskovalnih projektih EG

Razpršeni viri EG

Vsebina

- Tehnološki sistemi EG v razvojno raziskovalnih projektih
- Pregled projektov INCREASE, STORY, TDX ASSIST, EASY RES
- Izzivi prihodnosti
- Razprava

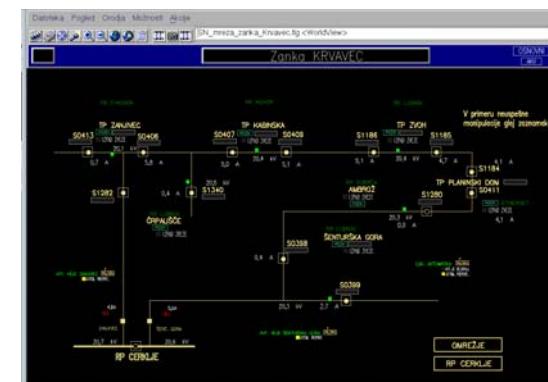
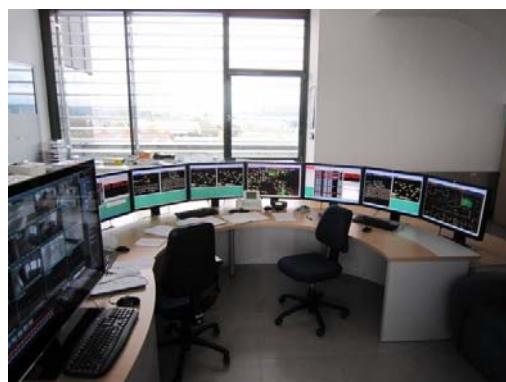
RAZVOJ PAMETNIH OMREŽIJ – PROJEKTNI SKLOPI

Povečanje spoznavnosti	Ocenjevalnik stanja (podeželsko in mešano omrežje) Vizualizacija napetostnih profilov in obremenitev Napredni sistemi za trajno spremljanje PQ Določanje izvora motenj
Povečanje vodljivosti	Reglacija napetosti TR VN/SN, SN/NN Daljinsko vodene TP Kompenzacija motenj
Zaščita elementov	Implementacija zaščitne sheme zaradi RV
Vodenje omrežja	Vodenje omrežja ob visokem deležu RV v omežju Lociranje okvar in povečanje zanesljivosti obratovanja
Aktivno vključevanje odjemalcev	Krmiljenje odjemalcev gospodinjskih odjemalcev Krmiljenje odjemalcev poslovnih in industrijskih odjemalcev Kritične konične tarife za gospodinjske in industrijske odjemalce Kratkoročna napoved odjemalcev
Aktivno vključevanje proizvodnje	Tehnična virtualna elektrarna Kratkoročna napoved proizvodnje iz obnovljivih virov
IKT	Dostopovne tehnologije za podporo obratovanju in za končne uporabnike
Integracija sistemov	Integracija sistemov znotraj EDP Izmenjava podatkov med akterji na trgu z električno energijo

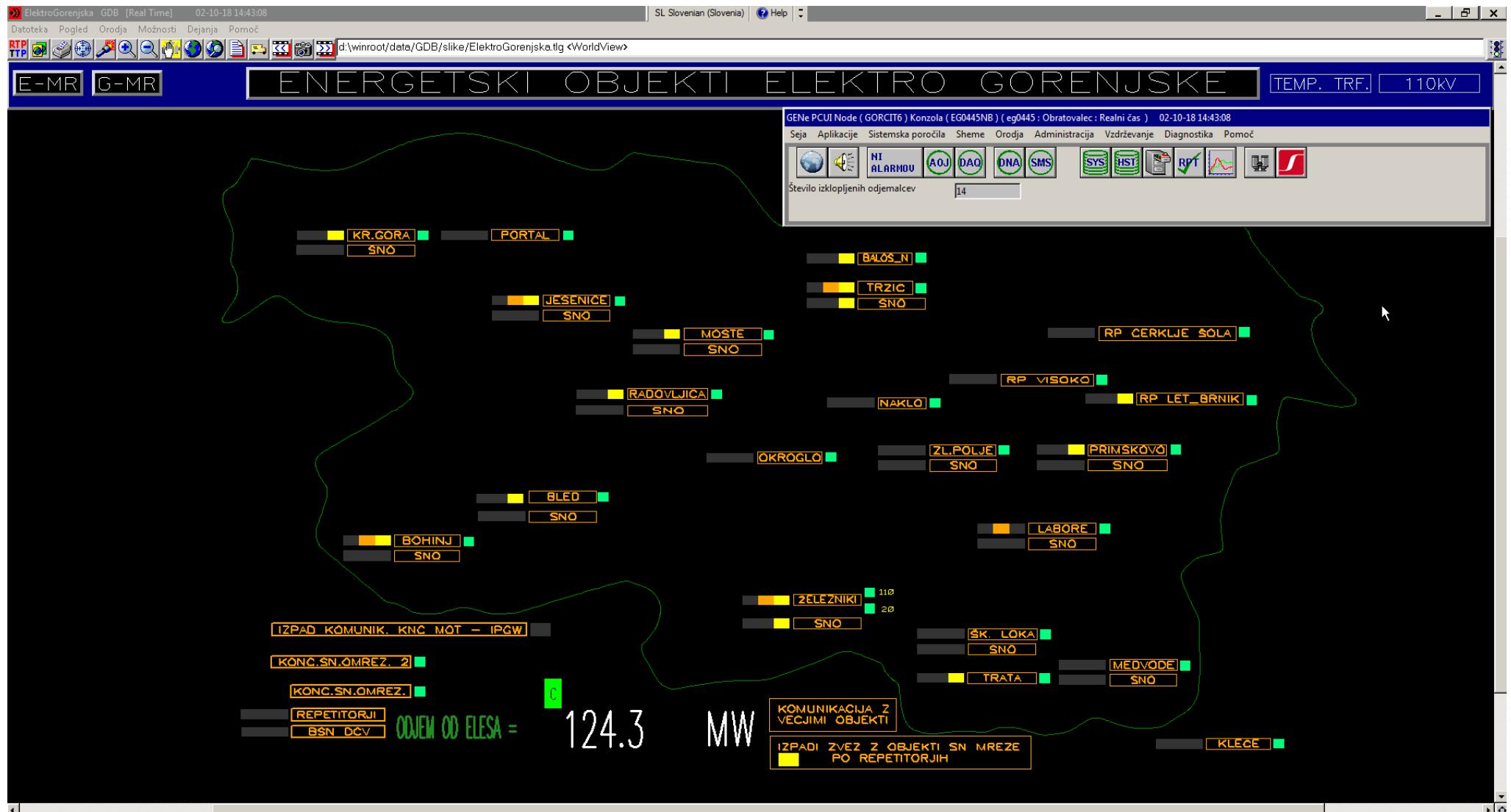
Vir: Vizija razvoja pametnih omrežij, Program razvoja pametnih omrežij in Nacionalni demonstracijski projekt pametnih omrežij

Povečanje spoznavnosti SCADA EG

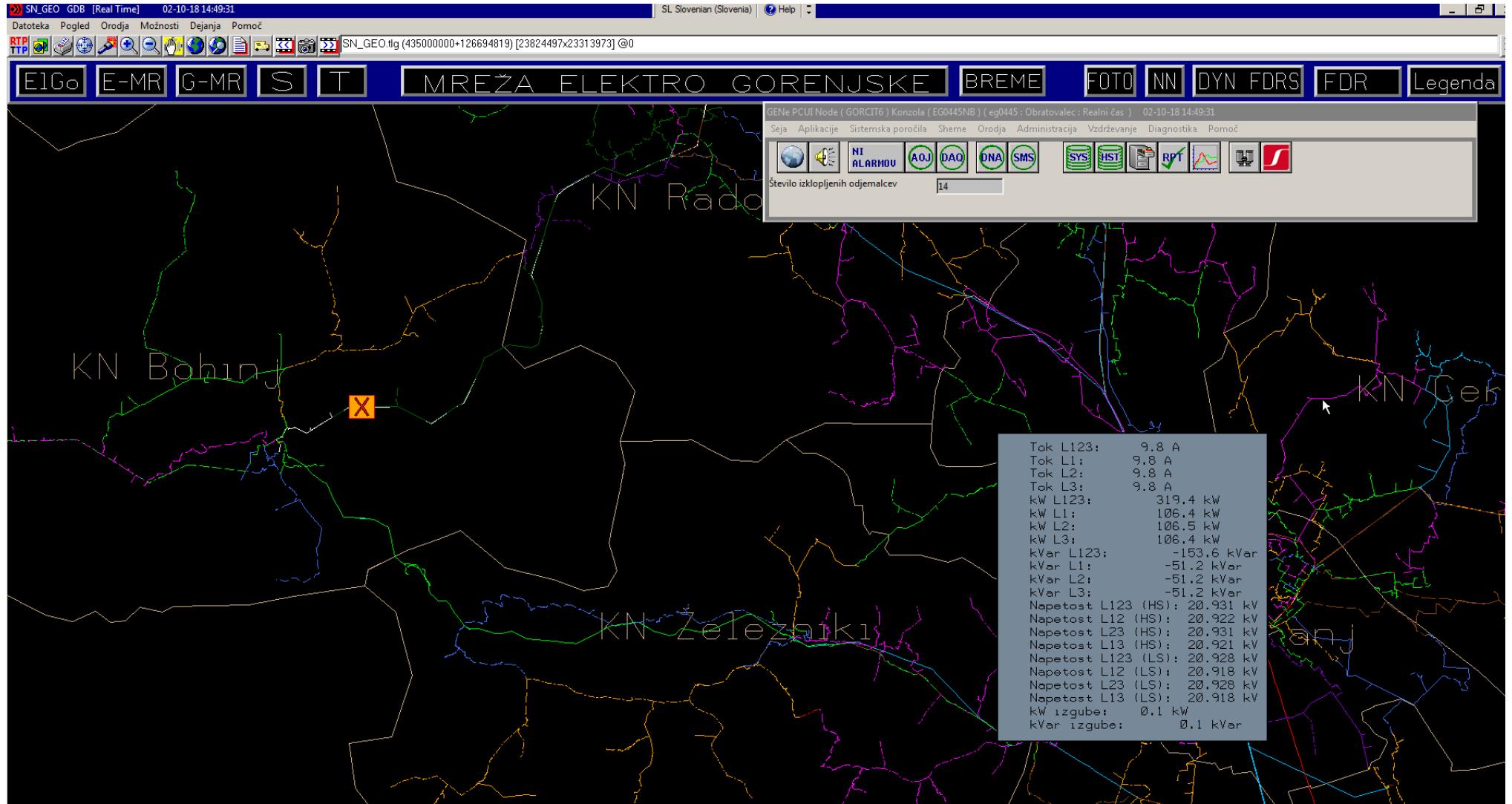
- **Distribucijski center vodenja (DCV):**
  - vodenje in nadzor SN omrežja do izvoda iz RTP
  - Daljinsko vodenih 25% stikal (1011) od tega 100 % v RTP/RP, 10 % stikal na mreži (79 objektov) in 9% TP (117),
  - V SN omrežju uporabljamo avtomatiko zank

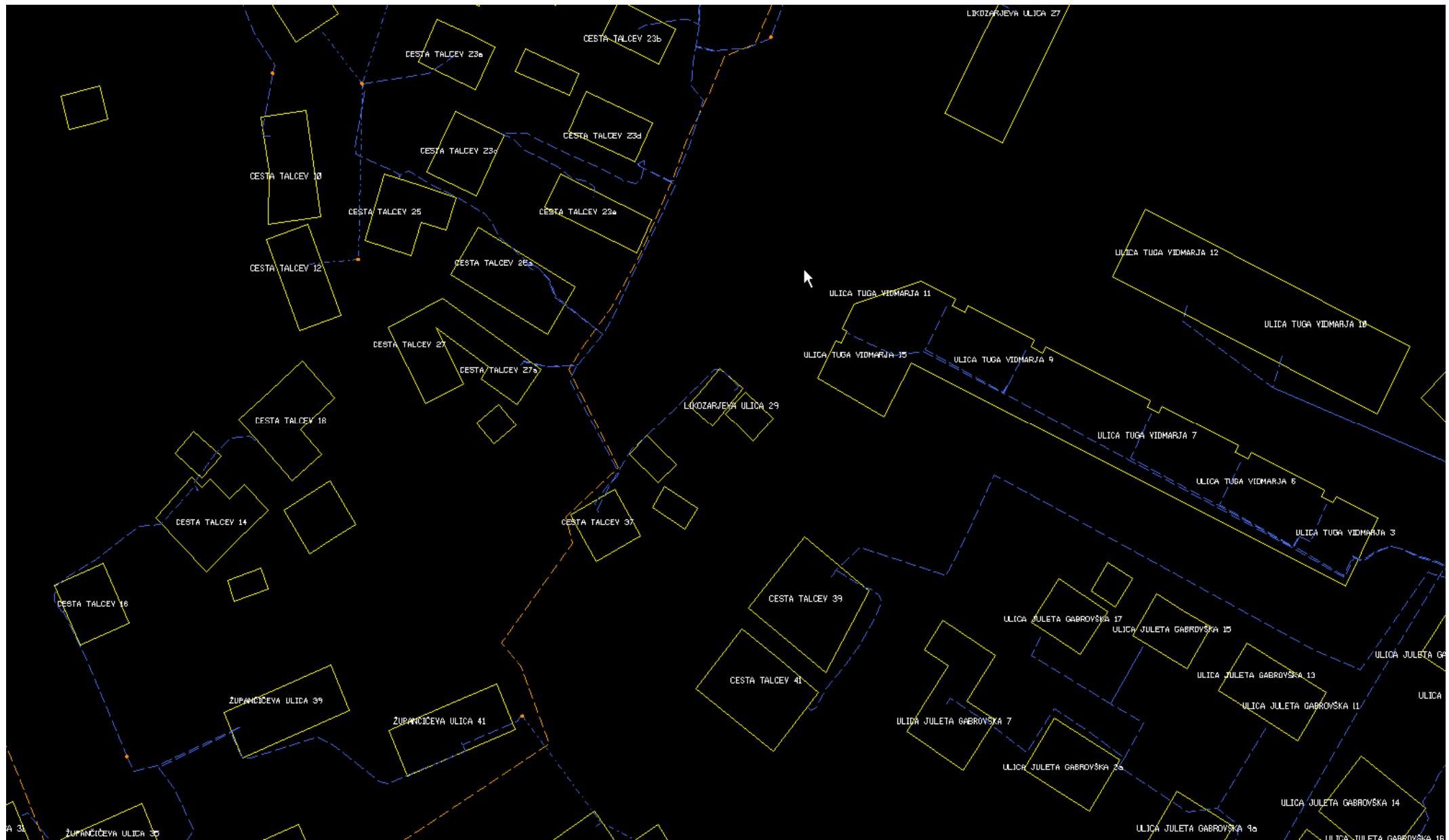

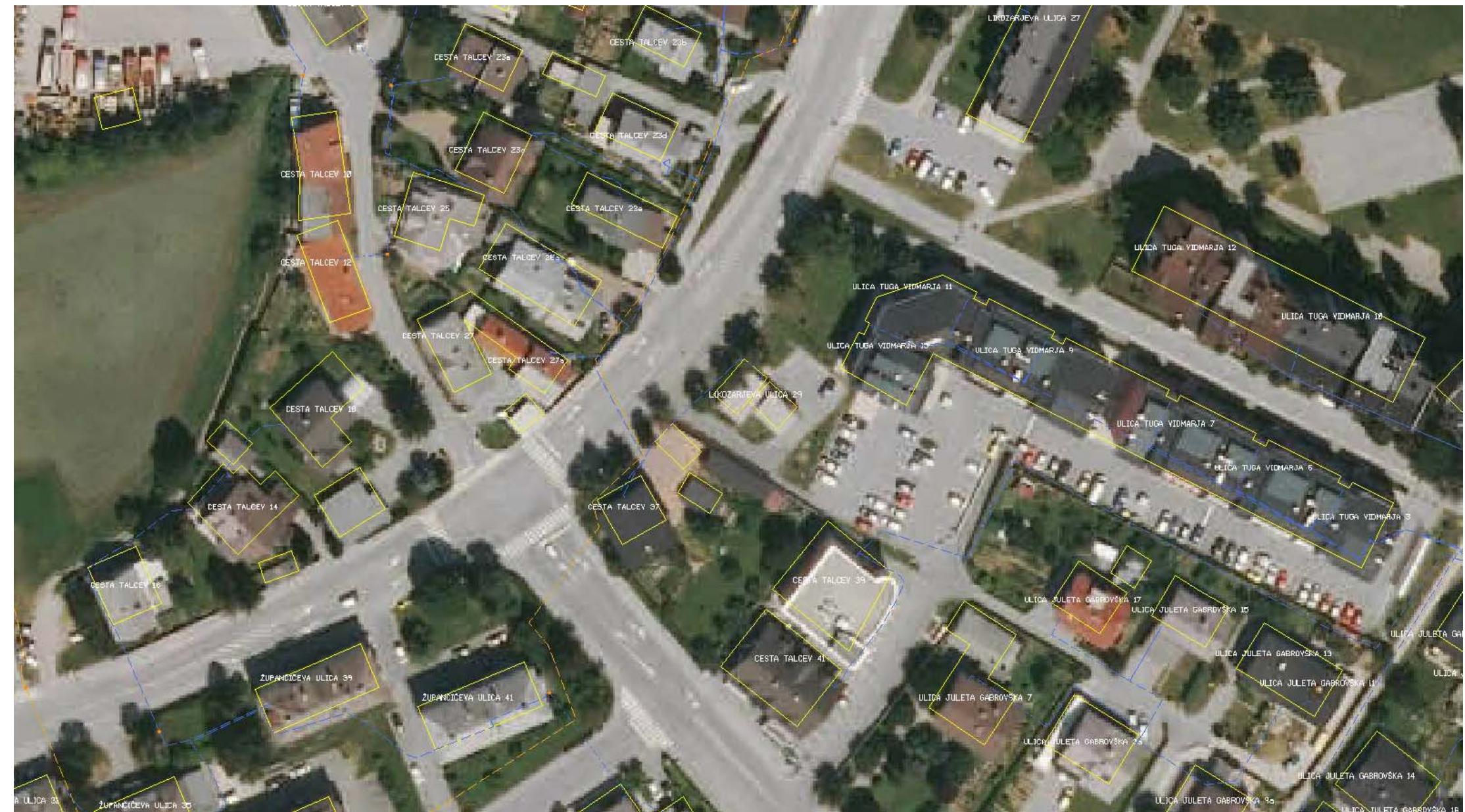
Povečanje spoznavnosti SCADA EG

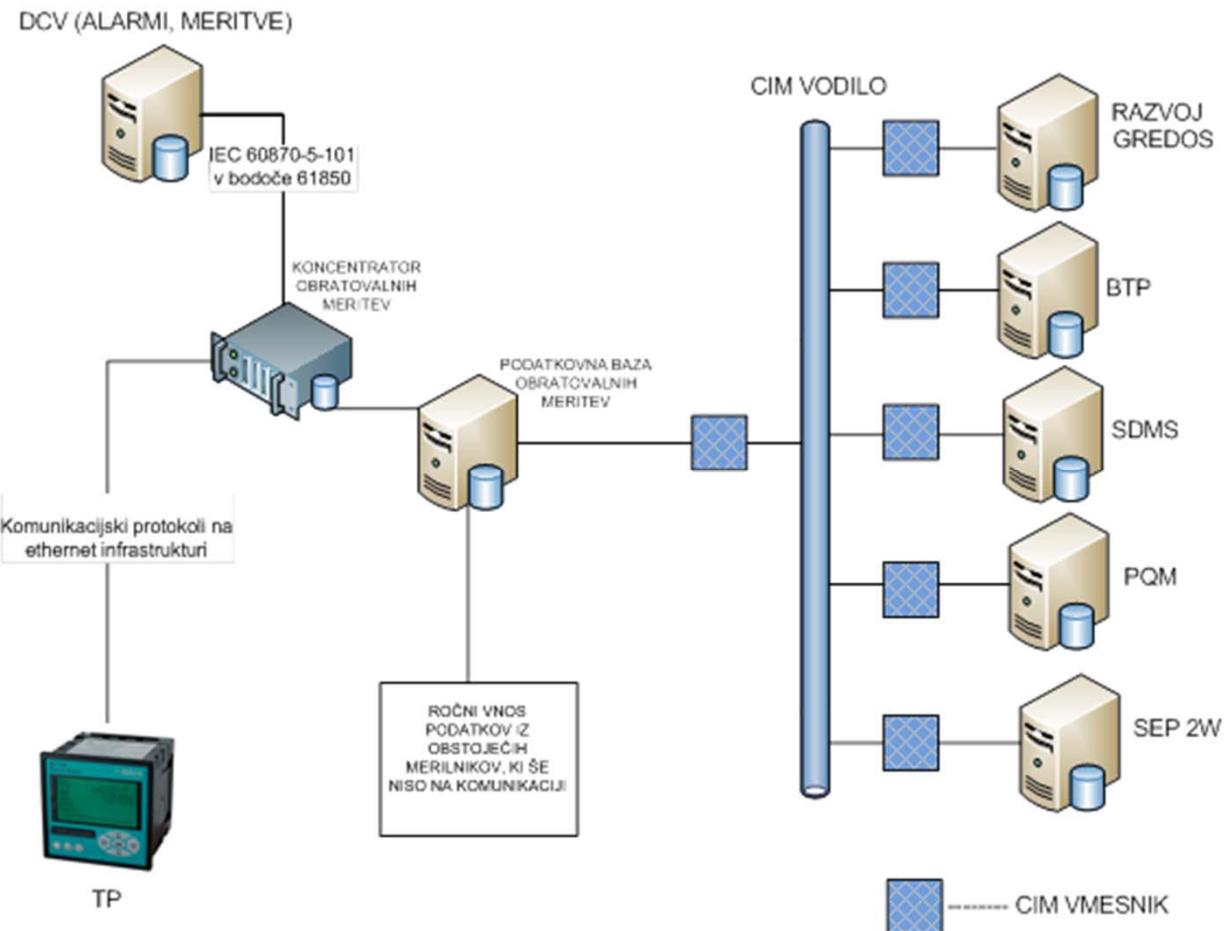
Povečanje spoznavnosti SCADA EG

Povečanje spoznavnosti Obratovalne meritve EG

Povečanje spoznavnosti Obratovalne meritve EG

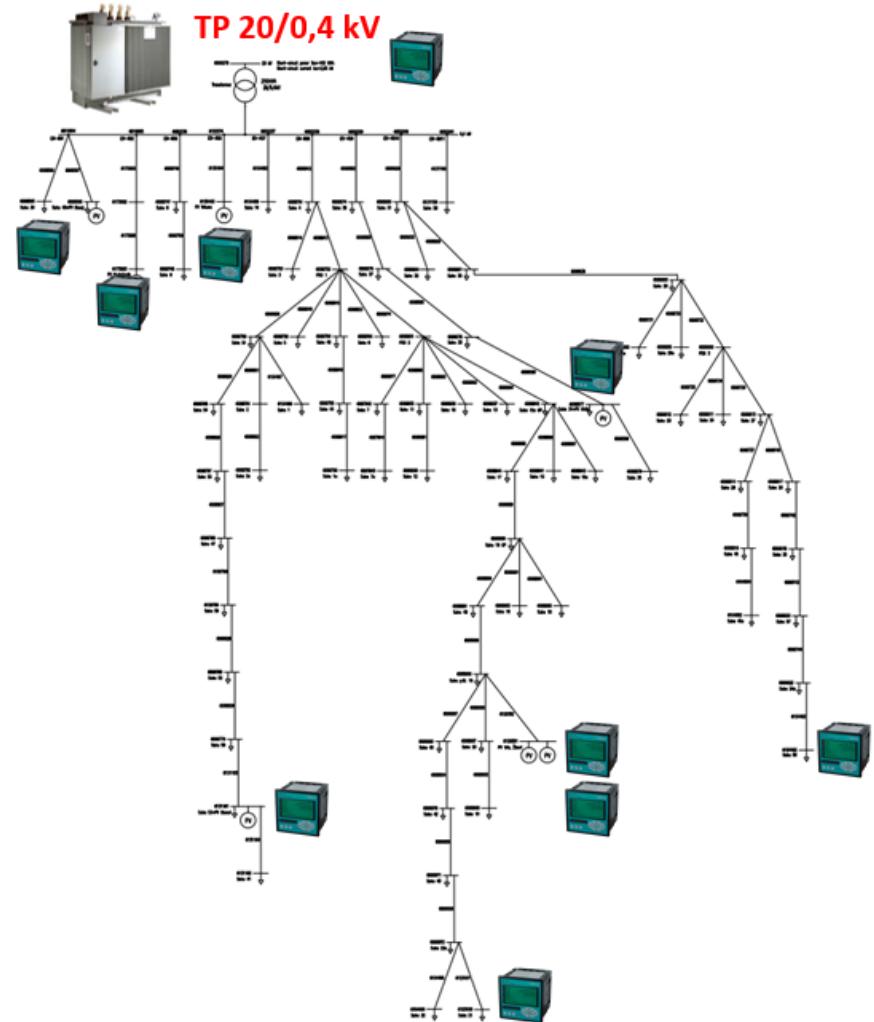
Obratovalne meritve v TP SN/NN in NNO:

- Vgrajenih > 500 merilnikov
- prenaša se do 64 veličin (perioda povprečenja 1,5,10 min),
- 10 alarmov ($U <>$, $I >$, T).

- pomen za:
  - Vodenje in obratovanje
  - Razvoj omrežja
  - Kontrolo odjema EE

- vgrajuje se merilnik
MC 760/750/684 (Iskra MIS)
- komunikacija: Ethernet, IEC 61850, OPC UA

Povečanje spoznavnosti - MiSMART

DataMonitor

Instrument remote monitoring

MiSmart System v4.5.2 (November 2016)

Welcome,

Measurements Alarms Quality Events

View filters

By timespan:
< 1D 1W 1M 3M 1Y >
From: 03/01/2017 00:00 To: 03/02/2017 00:00By status:
No filterBy text:
No search patternBy measurement type:
Measurement groups
Energija
Fliker
Harmoniki
Moč
Napetosti
Others
Tokovi
Virtual measurements

MRP structure tree

Topology View

Search tree: Search

- ▲ Elektro Gorenjska
  - ▶ KN BOHINJ
  - ▶ KN CERKLJE IN VISOKO
  - ▶ KN JESENICE IN KRAJSKA GORA
  - ▶ KN KRAJN
  - ▶ KN RADOVLJICA IN BLED
  - ▶ KN ŠKOFJA LOKA IN MEDVODE
  - ▶ KN TRŽIČ
  - ▶ KN ŽELEZNIKI
  - ▶ Kompaudacija
- ▲ PROJEKTI
  - ▲ INCREASE
    - ▶ PVE Ahčin
    - ▶ PVE Basaj
    - ▶ PVE Bassol
    - ▶ PVE Hudobivnik
    - ▶ PVE Urh
    - ▶ PVE Vrhunc
    - ▶ PVE Žibert
    - ▶ Suha 21
    - ▶ Suha 56
  - ▲ TP T0284 SUHA
    - T0284 SUHA
    - (MC750) @ T0284 Suha pri Predosljah
  - ▲ STORY
    - (MC750) @ Banka led
    - (MC750) @ NNR Urh
    - (MC750) @ SFE Primskovo
    - (MC750) @ SPTE Primskovo

Alarms on this MRP are present in selected timespan

Measurements

View Type:
 Together Separate
 Export to Excel

Chart

Measurements 0 0

Search

- Energija
- Moč
- Napetosti
- Others
- Tokovi

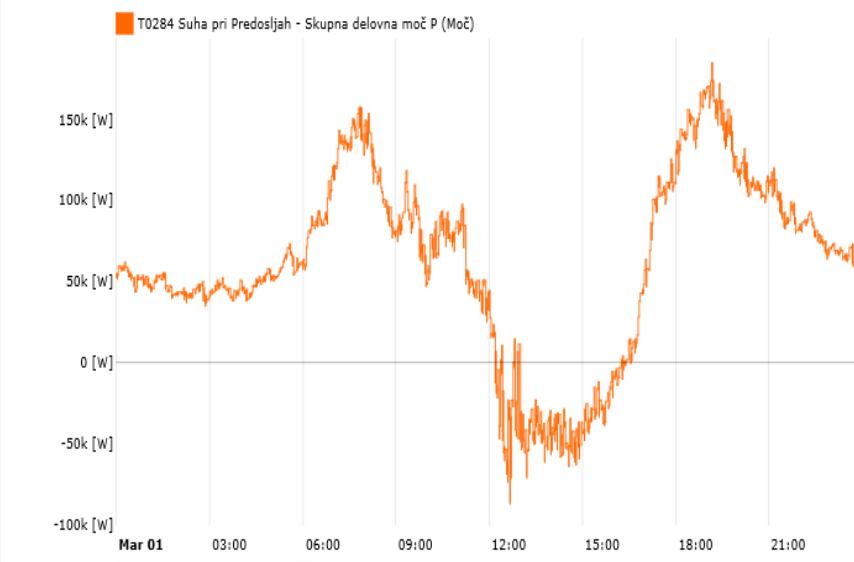
Reload all previous items

Delete all previous items

T0284 Suha pri Predosljah - Skupna delovna moč P (Moč) [60s];

From: 03/01/2017 To: 03/02/2017 1D 7D 1M 3M 1Y Add to chart Switch to table X _ □

Energija

Zoom from: 01-03-2017 Zoom to: 01-03-2017

Zoom: Max

Povečanje vodljivosti Regulacijski transformator 20/0.4 kV (OLTC)

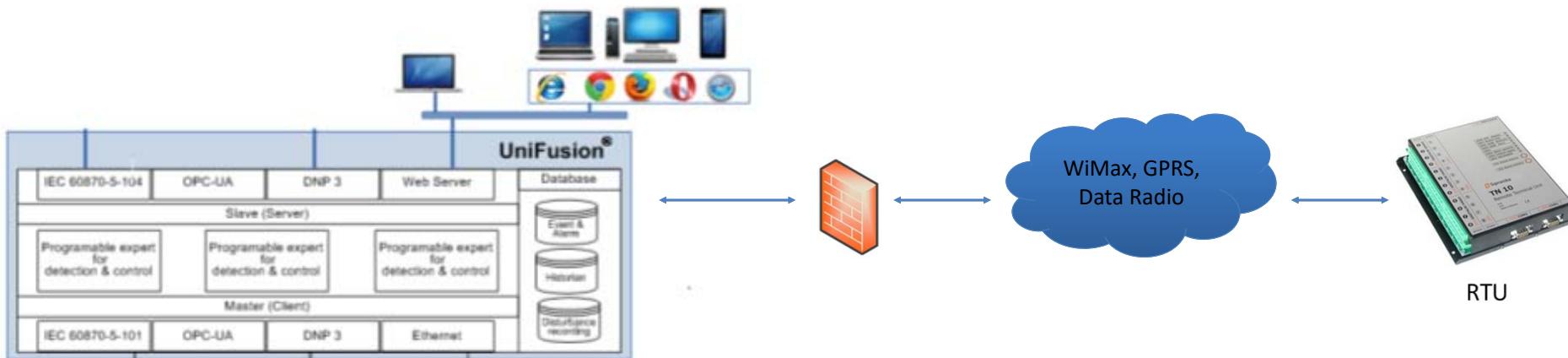

Minera Sgrid

Vodenje omrežja

Sipronika - sistem vodenja SN omrežja - SCADA UniFusion

UniFusion SCADA

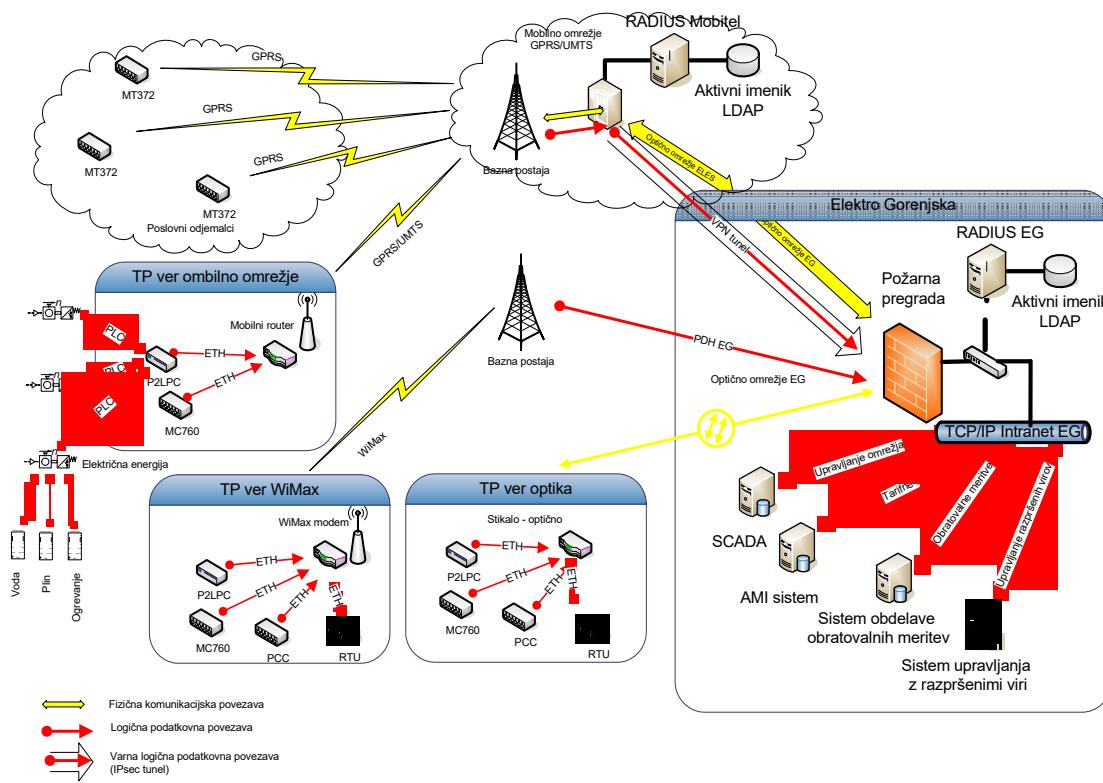
Vodenje omrežja Upravlja proizvodnje sončne elektrarne

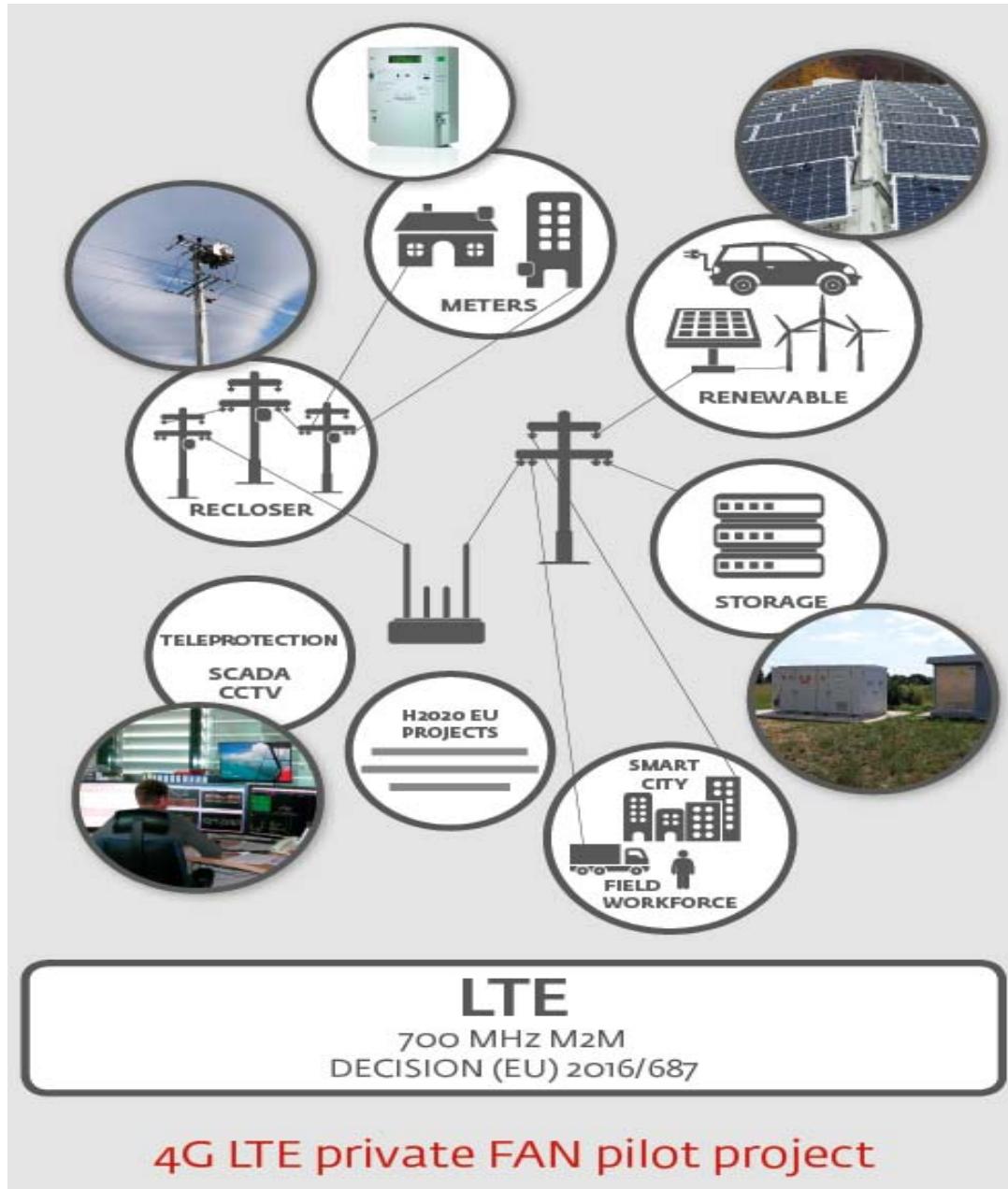

IKT

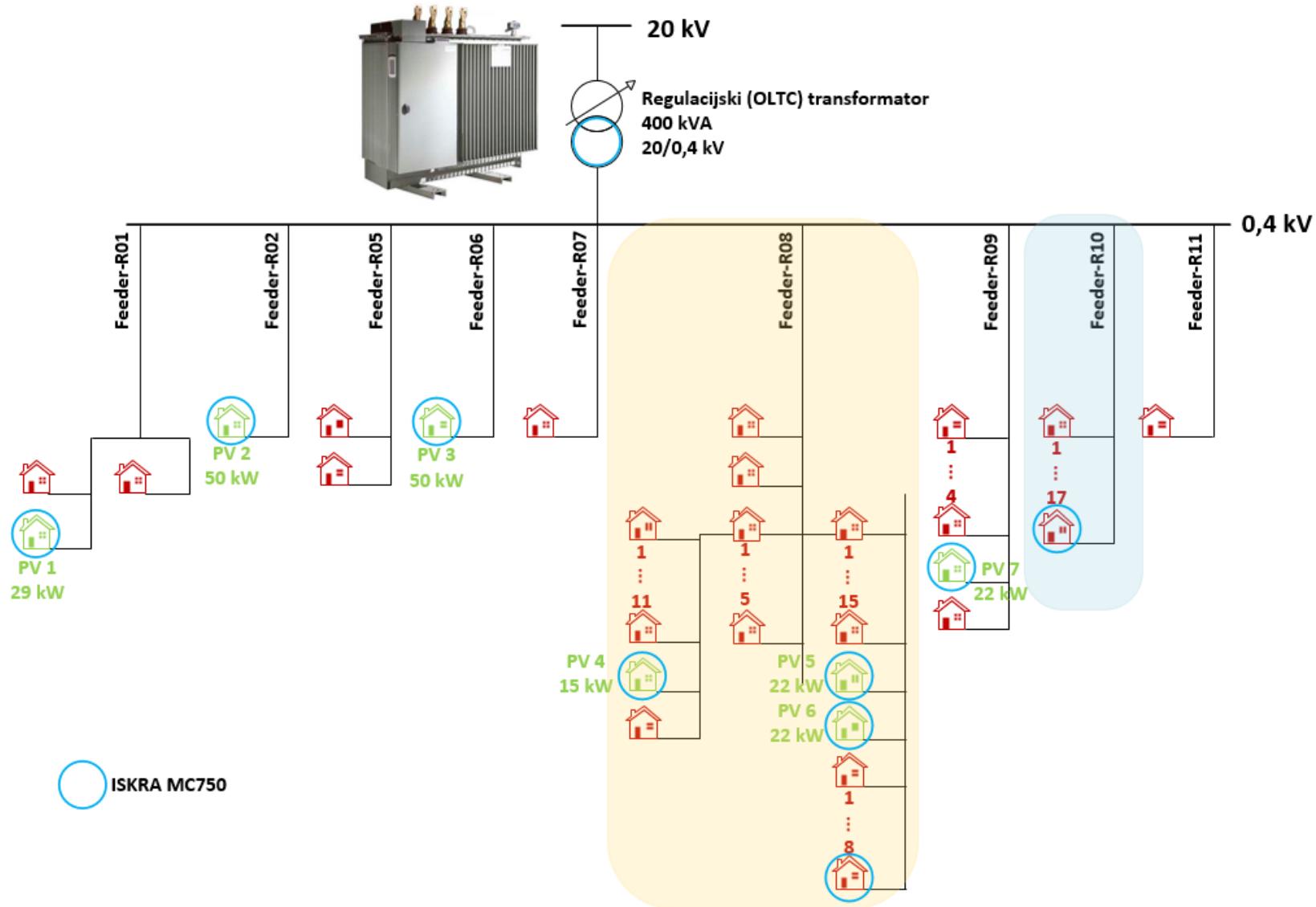
Širokopasovno omrežje WiMAX

- 2006: prvi pilotni projekt - WiMAX in GPRS
- Avgust 2008: WiMAX 450
- 6.9.2010: Testna bazna postaja na Dobrči
- 23.5.2011: Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc
- Avgust 2012: V 6 mesecih v sodelovanju s podjetjem ISKRATEL postavimo sistem s šestimi baznimi postajami
- Danes več skoraj 500 TP opremljenih z WiMAXom
- Danes pilotni projekt LTE in NB IoT

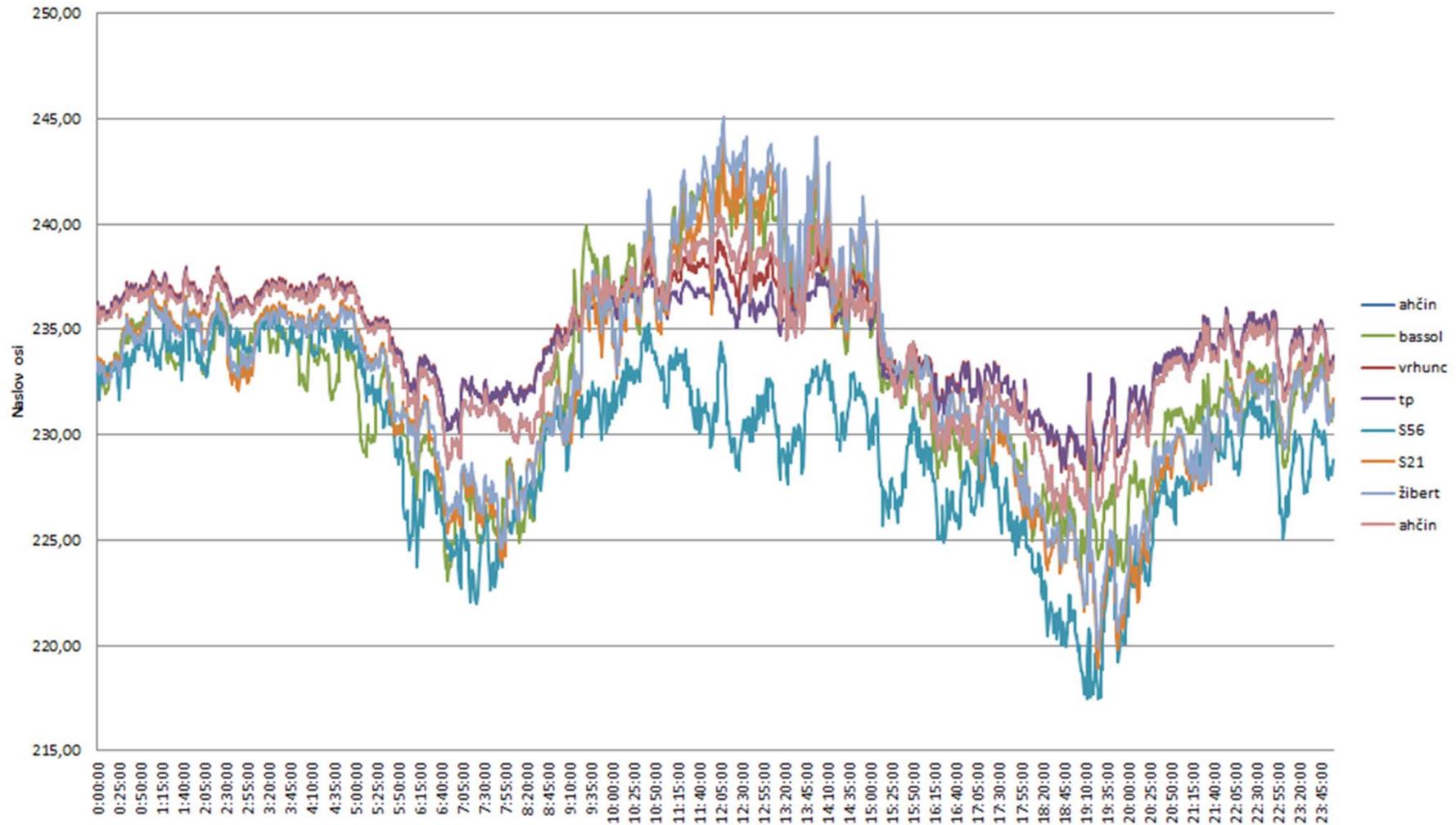

H2020 projekt INCREASE koordinirana in lokalna regulacija napetosti v NNO

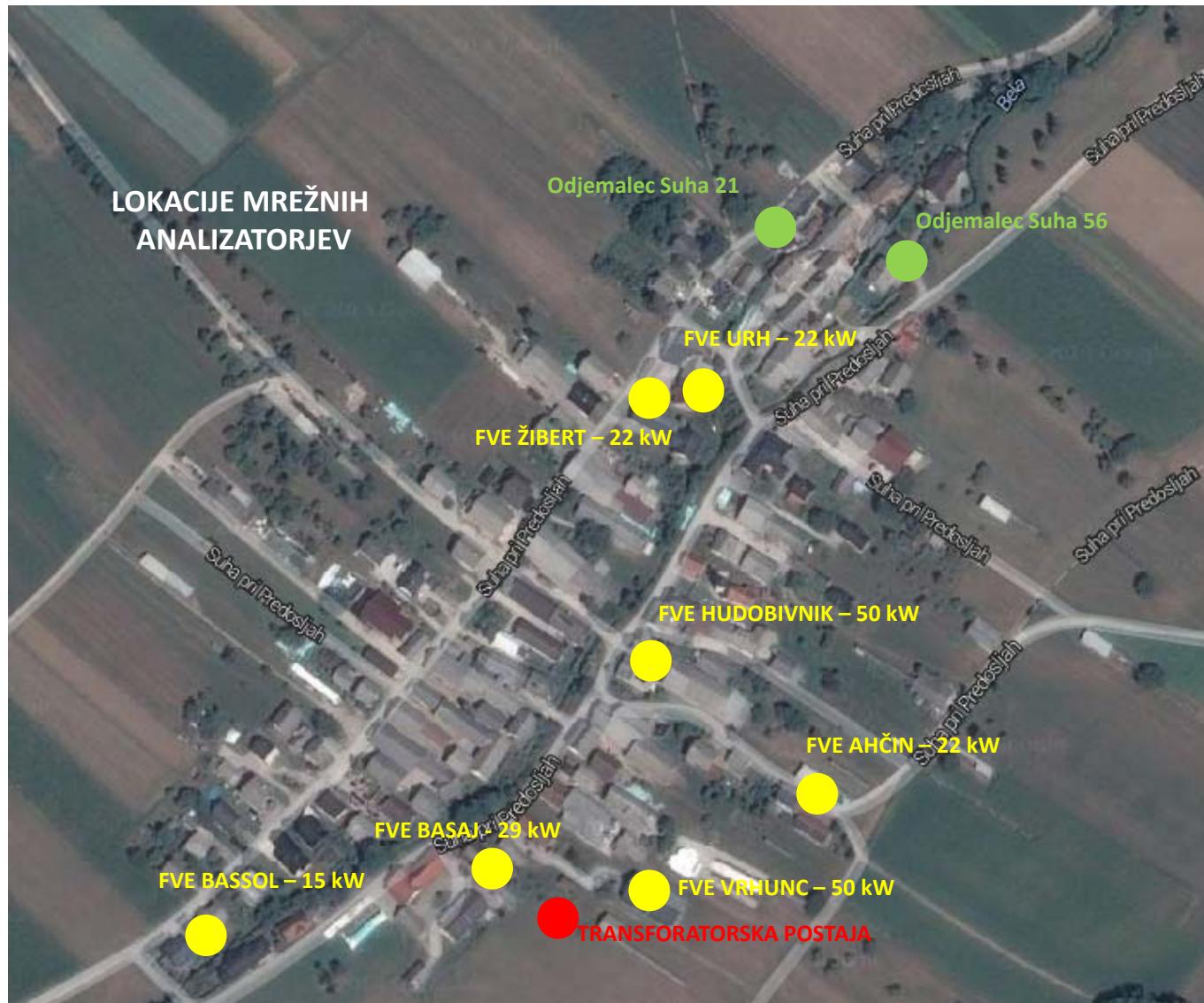

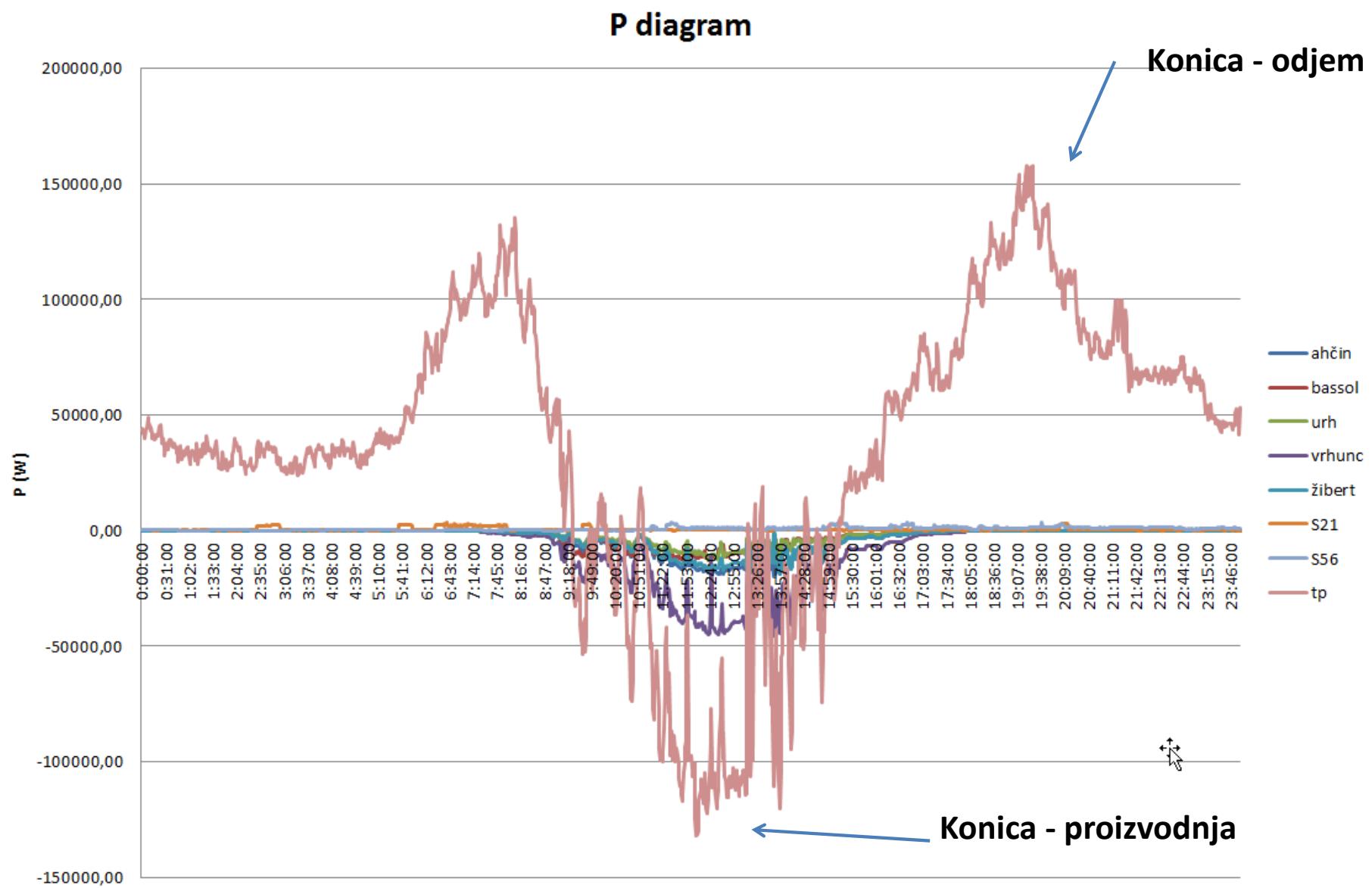
Napetostne razmere NNO Suha

U NNO Suha

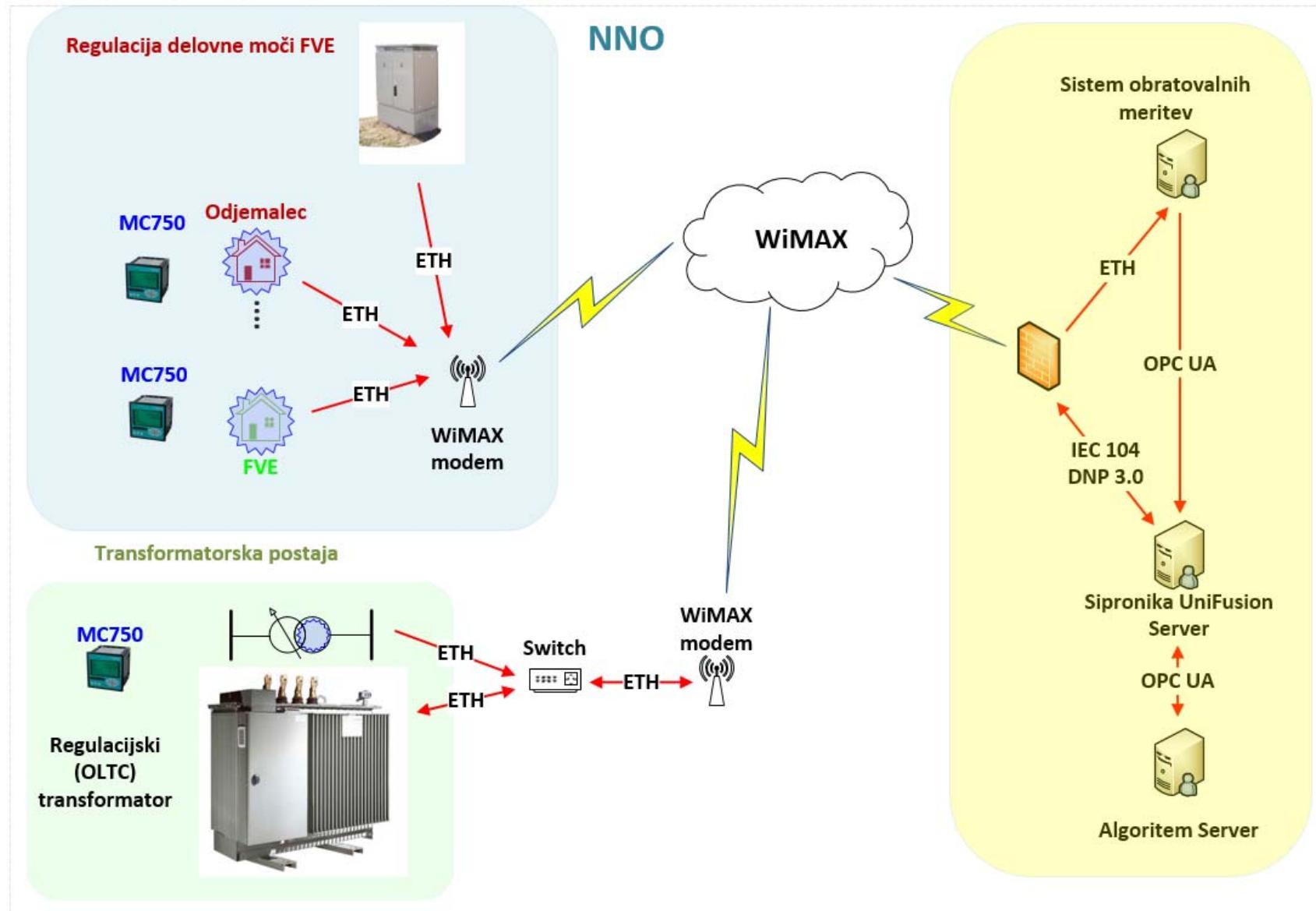

Topološka shema

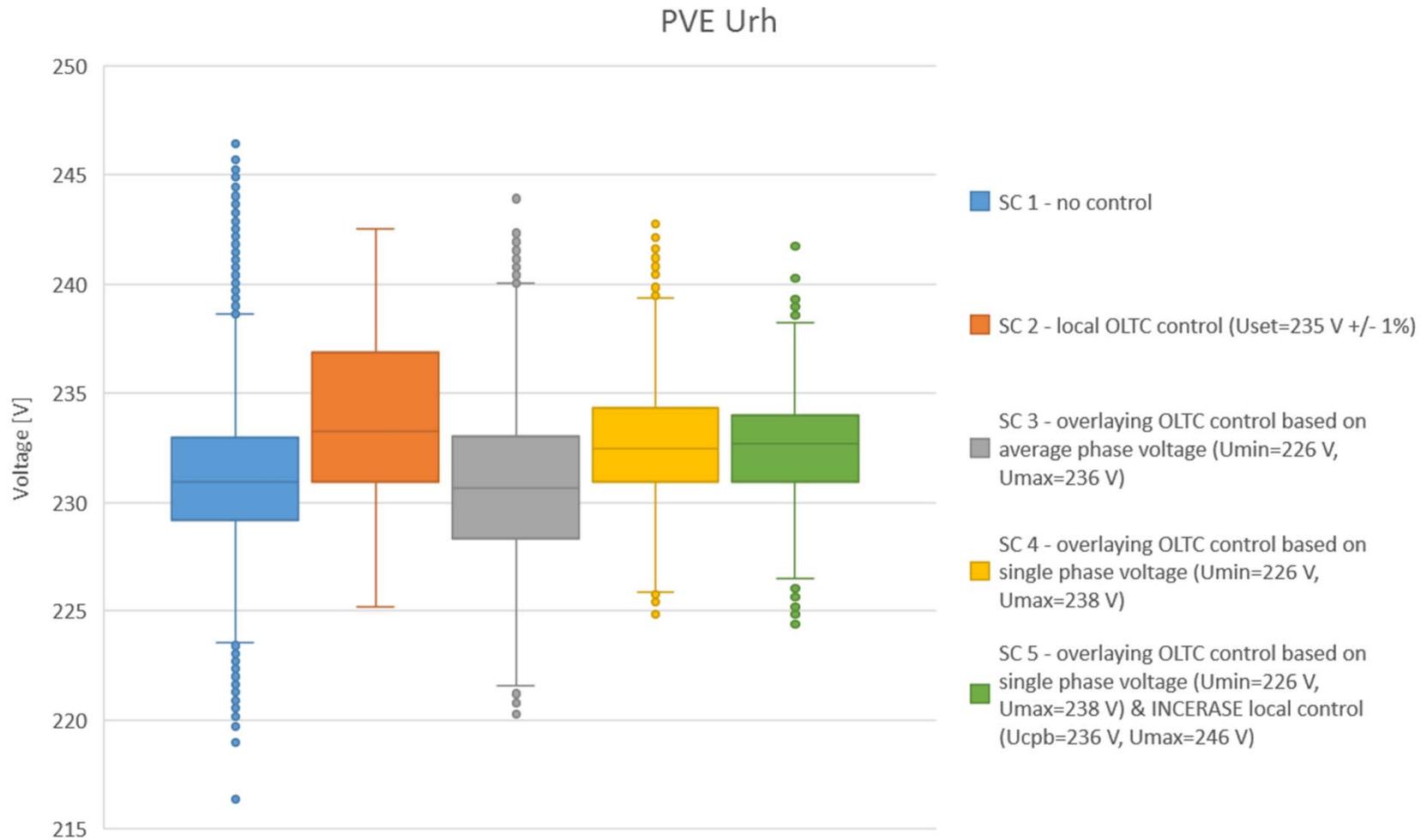

Principielna shema vodenja

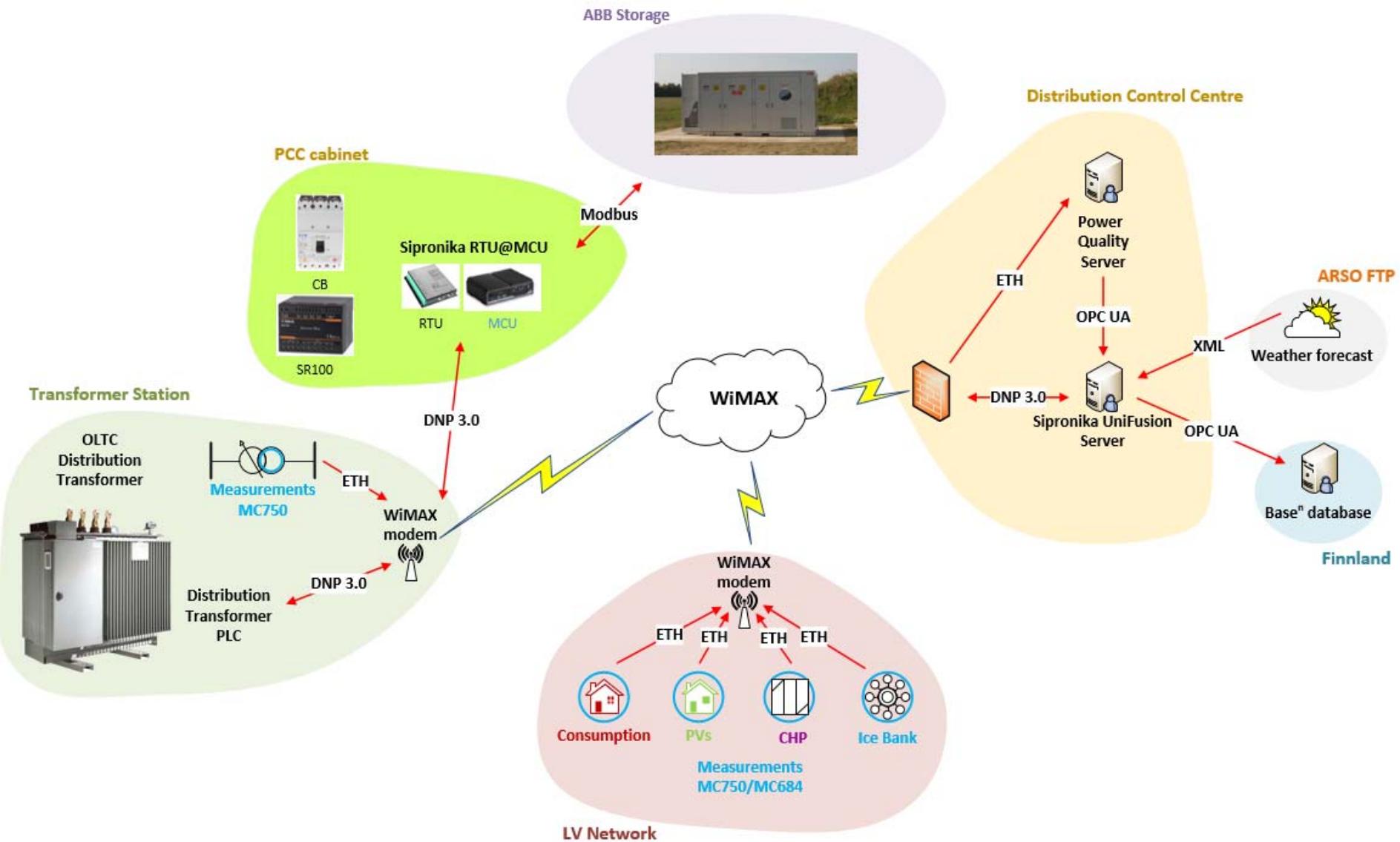
Rezultati meritev – lokacija FVE

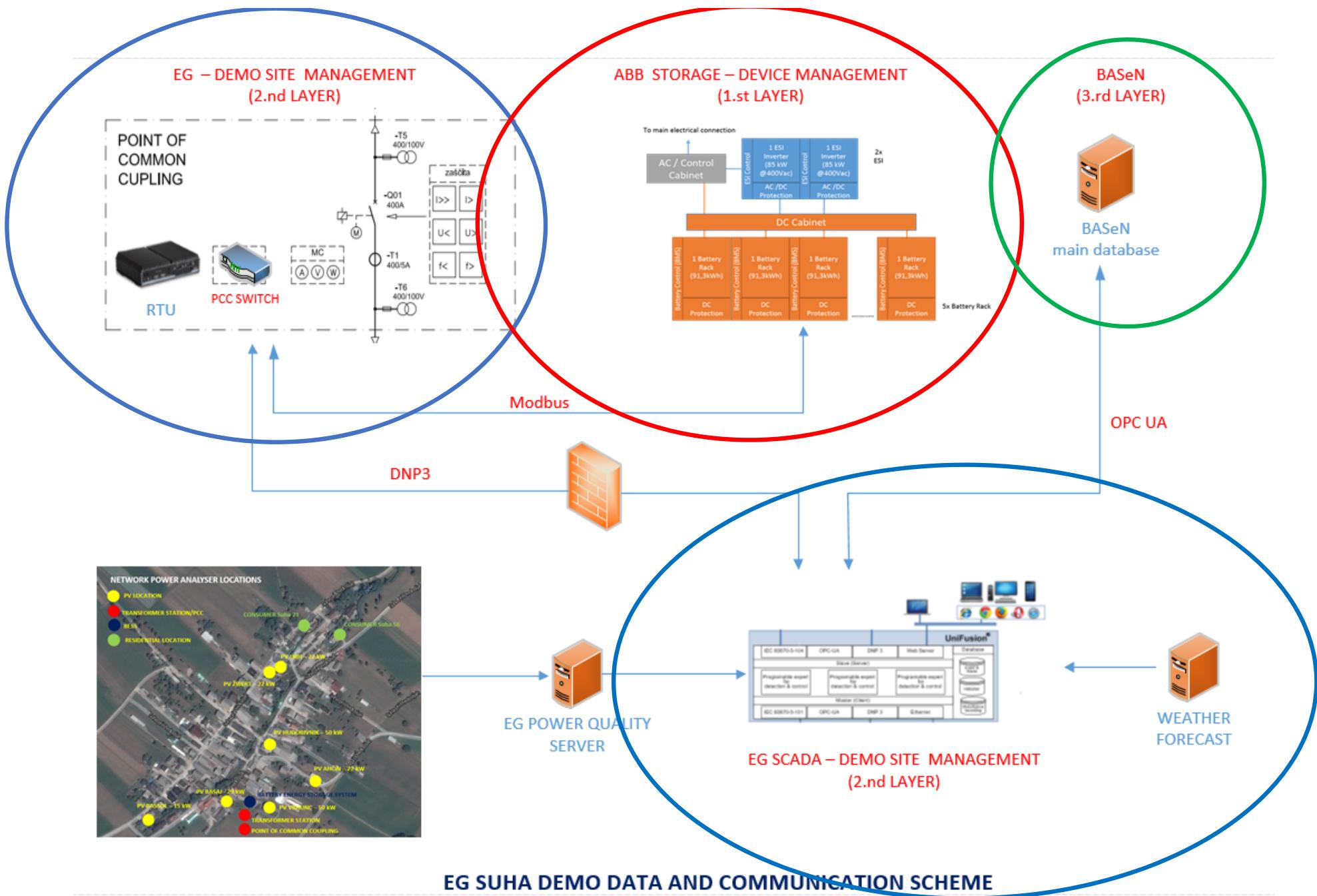

H2020 projekt STORY implementacija večjega hranilnika energije v NNO

**TP Suha- ruralno omrežje
TP Elektro – industrijsko omrežje**

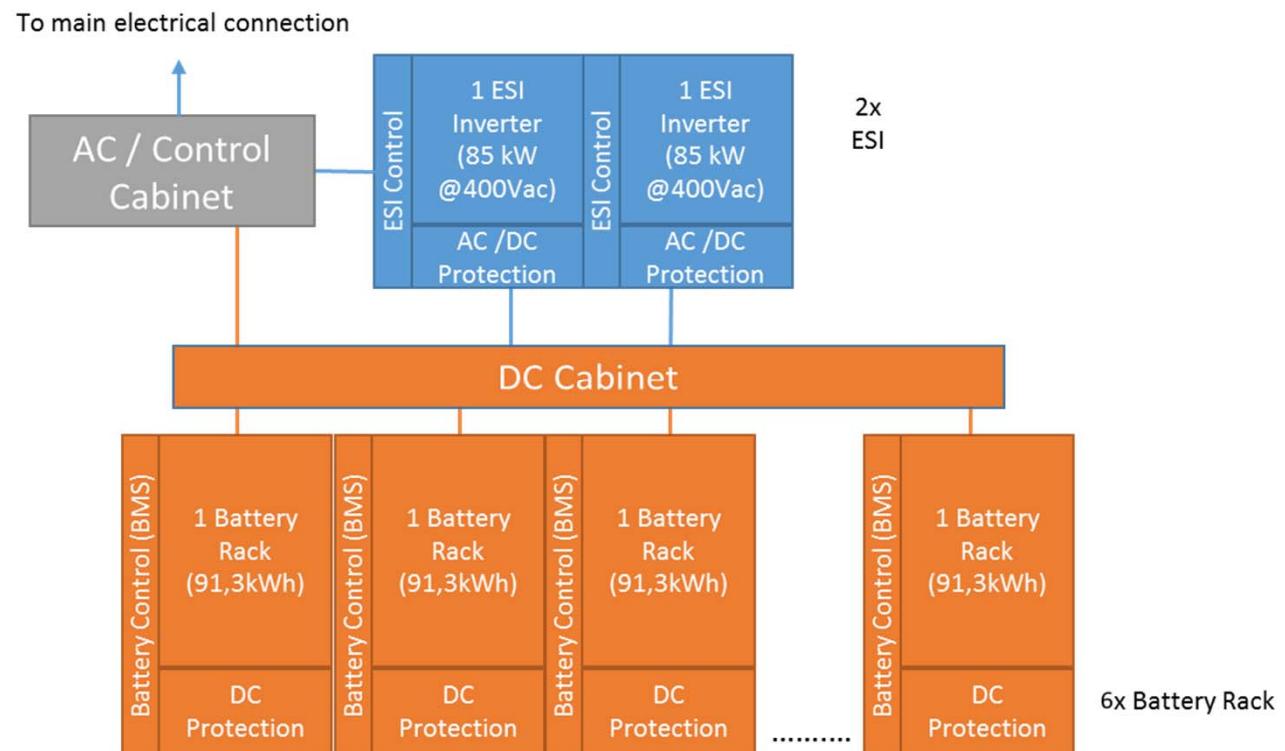

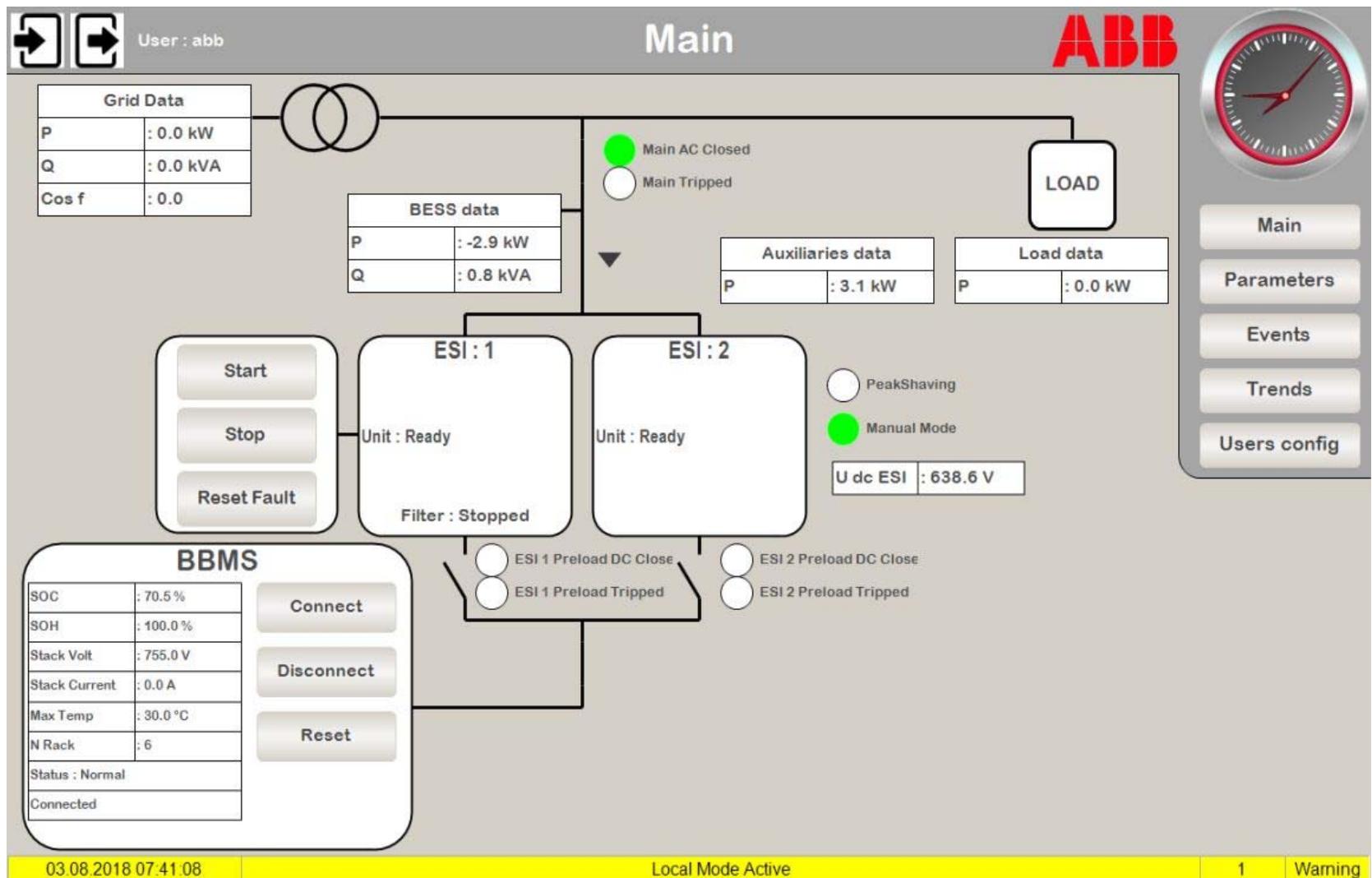

System parameter	Value
Total Installed Power (kW)	170 kVA @400 Vac
Power per ESI unit (kW)	85 kVA @400 Vac
Range of Power Factor	Fully inductive to fully capacitive 100% P(kW) or Q(kvar)
Total Installed Energy (kWh)	552 kWh in 3-wires configuration and considering full Voltage Range and State of Charge (SoC) of batteries
Installed Energy per Rack (kWh)	91,3 kWh
Total Usable Energy BoL	66% of Total Installed Energy @ BoL*
Inverter Parasitic Loads	2.5% of Losses @ Rated Power
Battery Parasitic Loads	2% of Losses @ Rated Energy
Auxiliaries Parasitic Loads (LV)	1.5% of Losses @ Rated Power / Energy
Typical <u>round trip</u> efficiency AC/AC	>85% for 1 Full cycle at Full Charge or Discharge of Usable Energy in 1 hour (1C).
Max Temperature for Battery (°C)	25°C – Ambient Temperature
Max Temperature for PCS (°C)	40°C – Ambient Temperature
Max Charge / Discharge Rate	Full Charge or Discharge of Usable Energy in 1 hour (1C).
Communication EMS/MCU	Via Modbus protocol**
Communication EMS/PCS	Via Modbus protocol
Communication EMS/BBMS	Via Modbus protocol

System parameter	Value
Manufacturer	LG Chem
Module Type	JH3-2P (M48126P3B)
Module energy	6.52 kWh
Rack type	JH3-2P R800
Elements included in rack	Modules (14), Battery Protection Unit (1), Rack BMS (1)
Number of modules per rack	14
Rack energy	91.3 kWh
Rack voltage nominal (Vdc)	725
Rack Voltage maximum (Vdc)	823.2
Rack voltage minimum (Vdc) – 3 Wires	588.0
Rack voltage minimum (Vdc) – 4 Wires	650.0 – Limited by Inverter Voltage Range in 4wires
Maximum Charge / Discharge Rate	Full Charge or Discharge of Usable Energy in 1 hour (1C).
Self-discharge (% per year based on cell)	<6% * based on cell
Operating ambient temperature	21° C ± 4°C
Maximum ambient operating humidity	<80% with none condensation
Indoor installation	Up to 1000 m above sea level
Rack protection degree	IP20
Rack cooling	Air-cooling front to rear
Rack dimension	W x D x H: 520 x 670 x 1800 mm (unpacked)
Weight	710kg
DC cable connection	Top
DC protection	Main <u>contactor</u> and fuses
Compliant with standards:	IEC 62133, UL 1642, UN 38.3, KBIA 10104-01, SBA S1101

BESS

PCC

Algoritem

Events

Accept Log off

Connection status

System

DIOs

Battery data

Battery settings

Function settings

Battery control

Main user Setting

ESI status

Alarms

Warnings

Voltage

Line Currents

Temperatures

Powers

Power analyzer

Aux consumption

System Table

Started

40,50 %

Status

SOC

SOH

From main controller

100,00 %

Automatic mode

Idle

StartStopAckFault

Remote

Mode switch position

Peak shaving from BESS

Activate peak shaving from BESS controller

Exe

0,00 kW

Upper limit for Peak shaving

0

0,00 kW

Lower limit for Peak shaving

0

0,00 kW

Power output target

0

Control from Main controller

Activate control from Main controller

Exe

Self consumption compensation

Disabled Self consumption comp. for P <> 0

Disabled Self consumption comp. for P == 0

Exe

---- --,--,- --,--,- --,----

Enable self consumption comp. for P <> 0

Exe

---- --,--,- --,--,- --,----

Disable self consumption comp. for P <> 0

Exe

Main Control

Accepted 17. 09. 2018 07:22:35 Start

Exe

Failure 16. 09. 2018 18:23:54 Stop

Exe

Failure 16. 09. 2018 09:32:13 Ack Fault

Exe

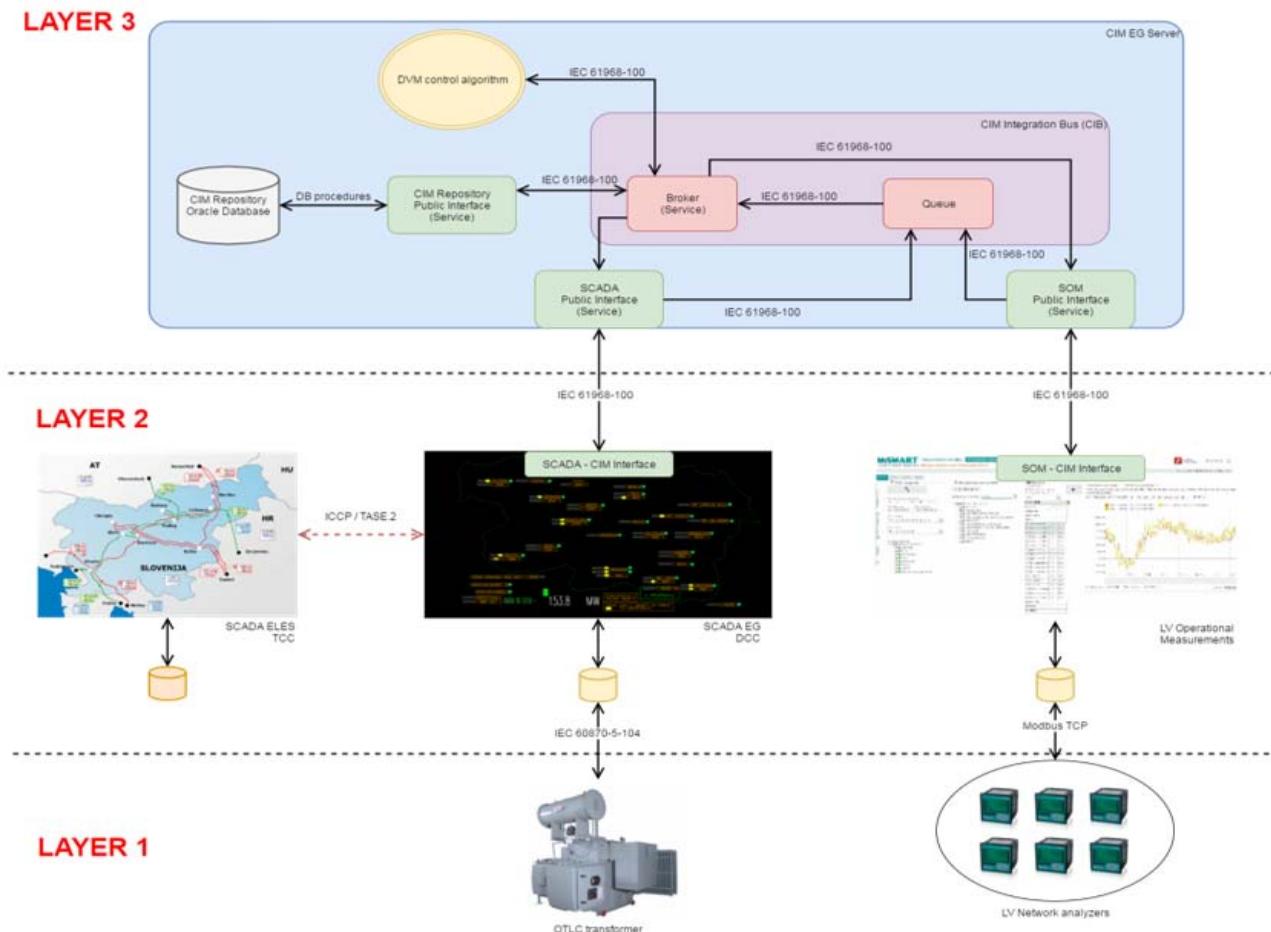
on-line -

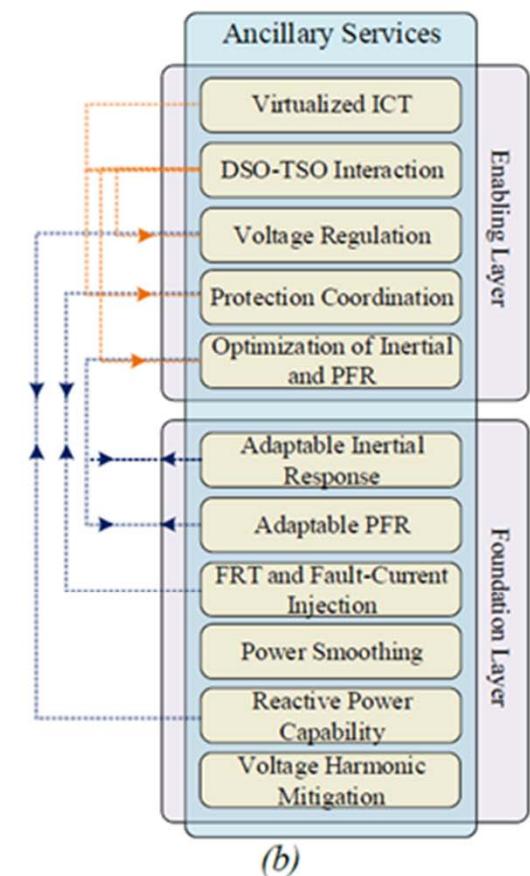
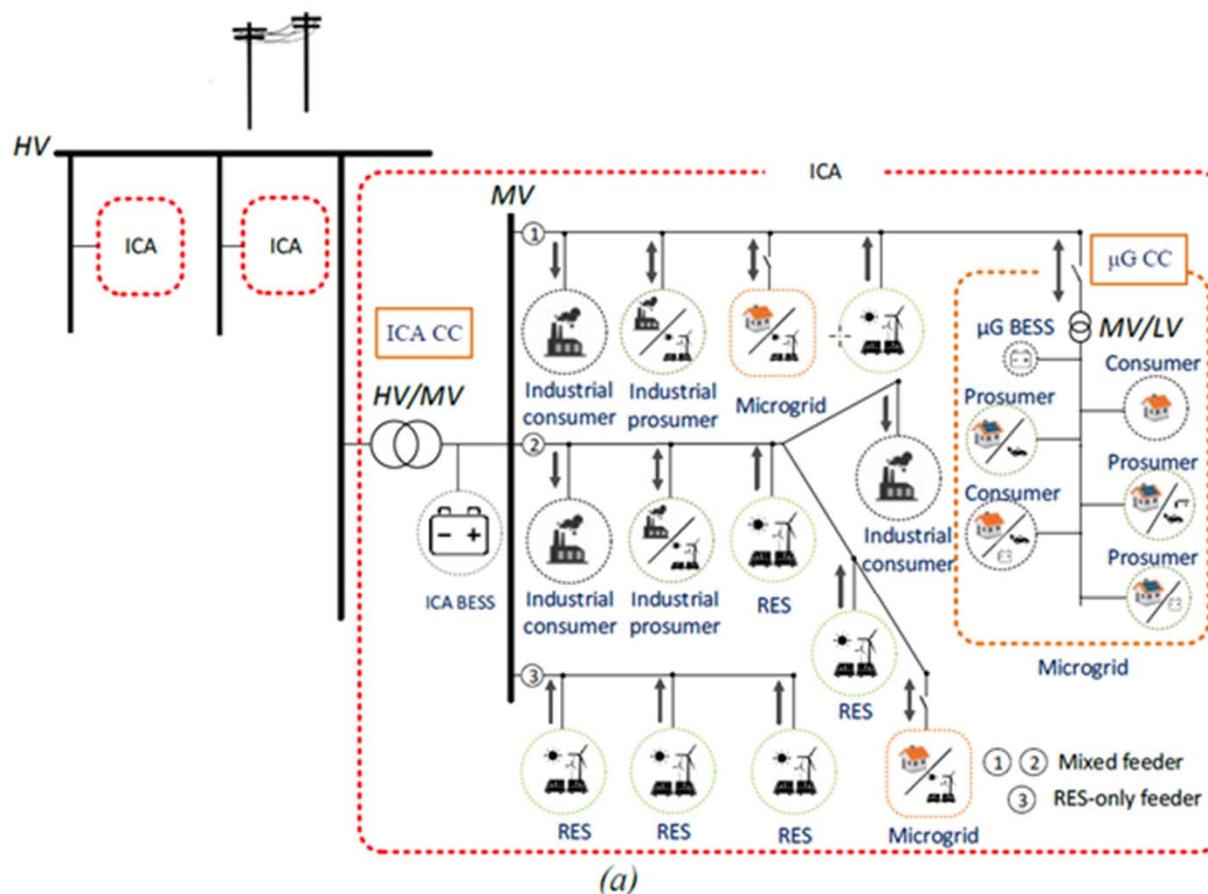
H2020 projekt TDX ASSIST

Koordinirana izmenjava podatkov med TSO in DSO

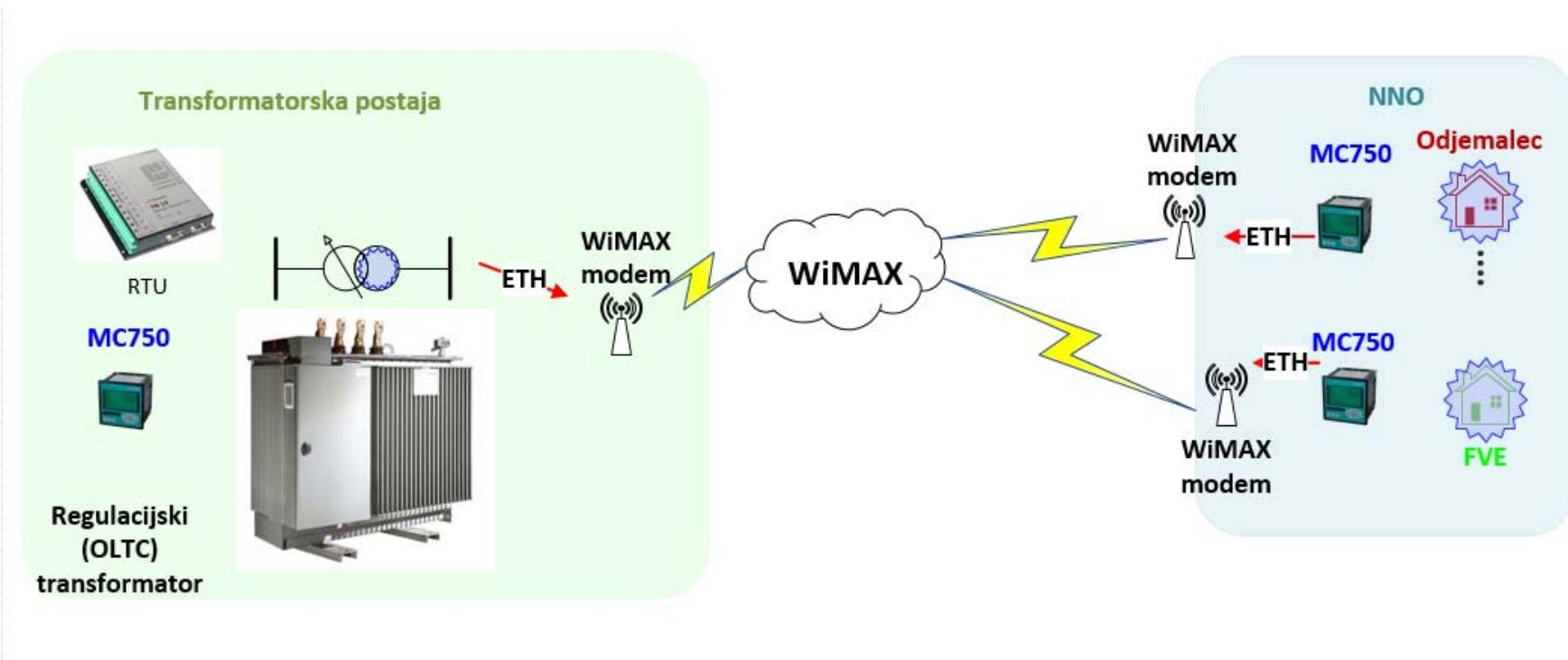
H2020 projekt EASY RES

Sistemske storitve z uporabo razpršenih virov

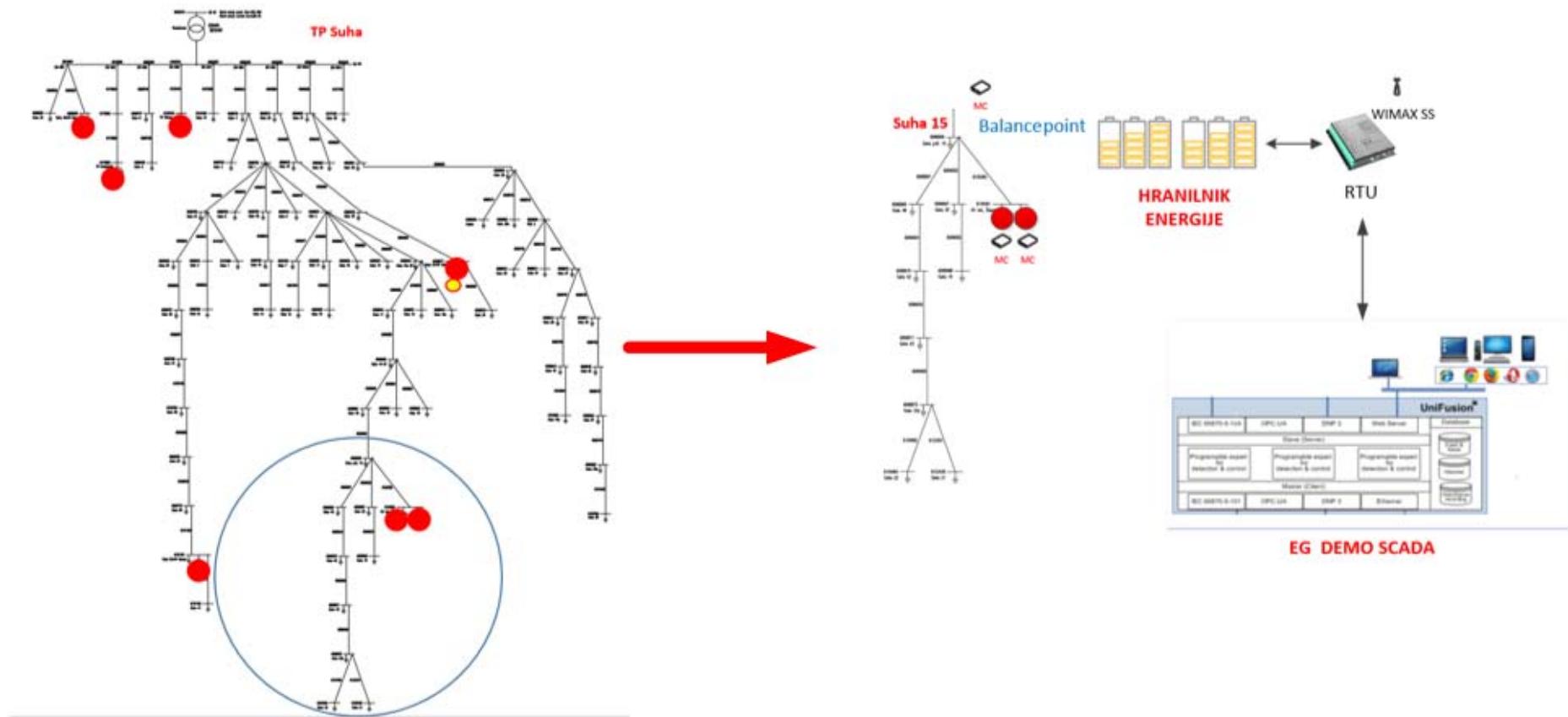

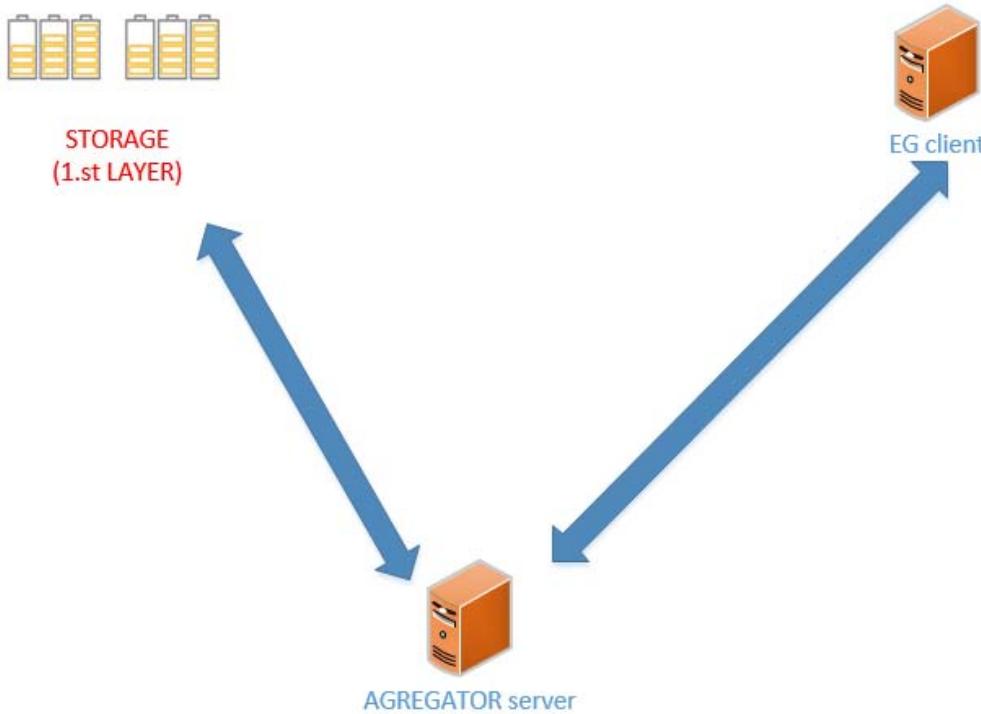
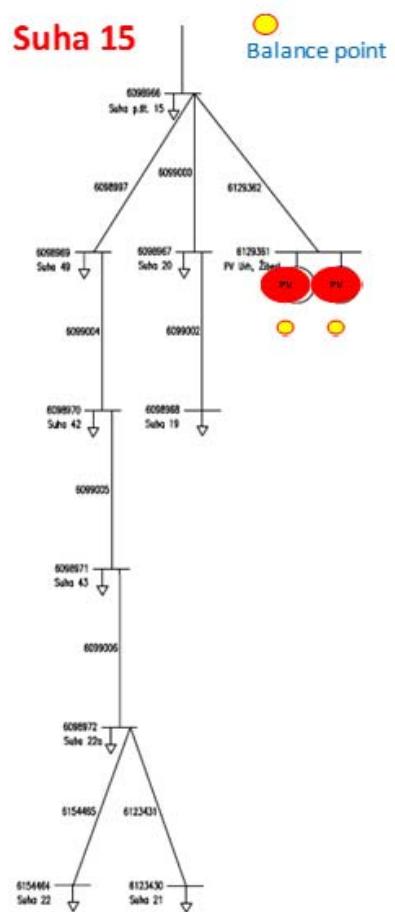
Izzivi prihodnosti

Lokalna koordinirana regulacija napetosti

Izzivi prihodnosti Lokalni hranilnik energije – mikro omrežja

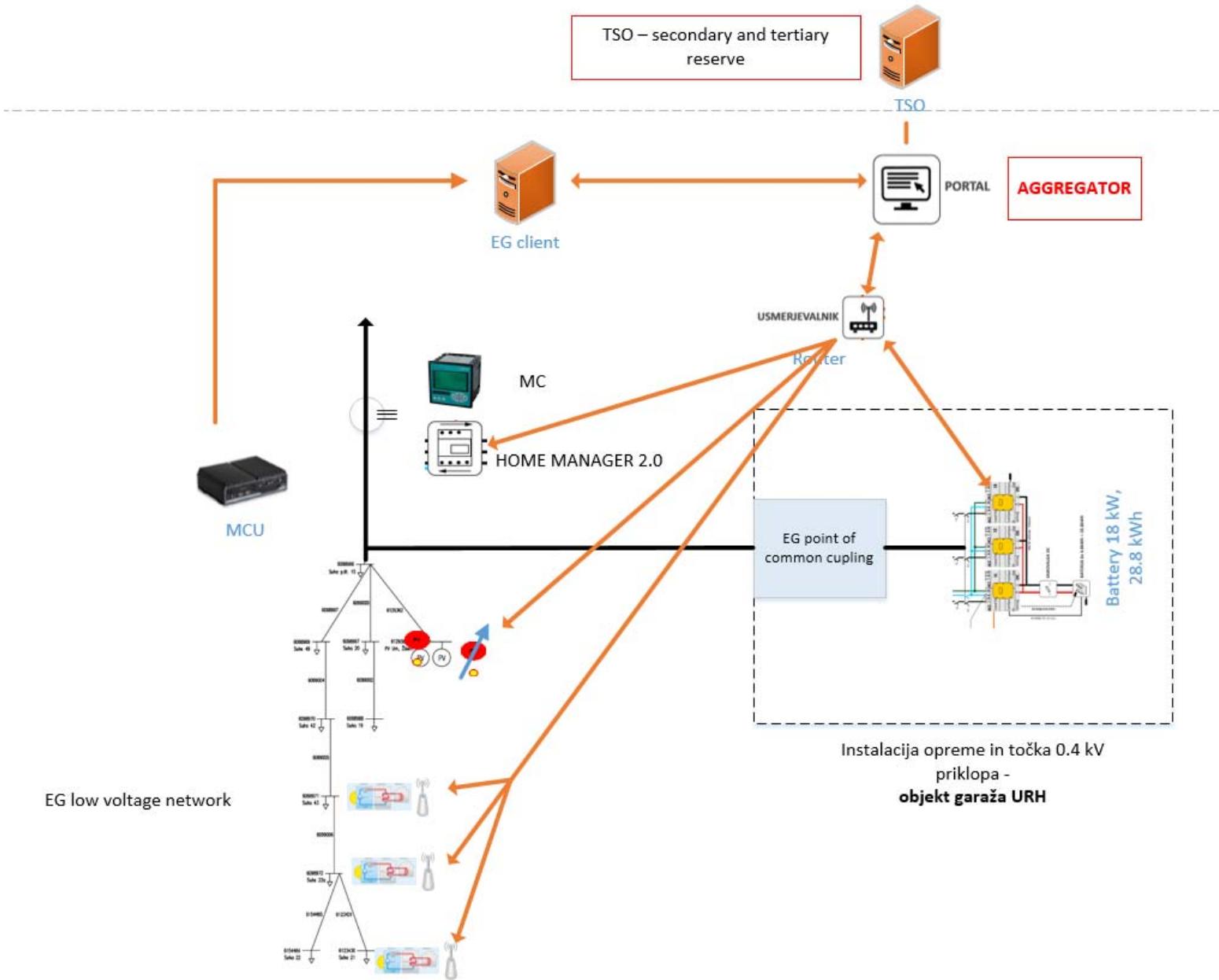

- **Primarni nivo:** instalacija hraničnika v NNO (predvidena lokacija poleg FVE Urh in na merilnem mestu Suha 15)
- **Sekundarni nivo:** integracija hraničnika v sistem virtualne elektrarne - podpora regulacije frekvence (sekundarna, terciarna)
- **Funkcionalnosti hraničnika:**
  - Rezanje konic (peak shaving)
  - Uravnavanje obremenitve (load balancing)
  - **Zagotavljanje sistemskih storitev terciarne in sekundarne regulacije**
  - Kompenzacija jalove obremenitve

- PRIČETEK : **oktober 2018**
- REALIZACIJA: **februar 2018**

H2020 call - Flexibility and retail market options for the distribution grid

HVALA ZA POZORNOST